

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Факультет № 6
Кафедра соціології та психології**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ**

**з навчальної дисципліни «Методологія та технології проведення тренінгу»
обов'язкових компонент освітньої програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти
053 Психологія (практична психологія)
(для денної та заочної форми навчання)**

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 7 від 30.08.2023

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол № 7 от 25.08.2023

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол 7 від 29.08.2023

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та психології
Протокол № 8 від 15.08.2023

Розробник:

Доцент кафедри соціології та психології, канд. психол.наук, доцент Чепіга
Л.П.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри практичної психології Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, менеджменту та освіти дорослих Української інженерно-педагогічної академії, канд. психол. наук, доцент Казарова А.М.
2. Професор кафедри соціології і психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор соціологічних наук, професор Нечітайло І. С

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна	
Семестр № 2							
Тема №1. Цілі та задачі бізнес-тренінгу.	4	2	-	-	-	2	
Тема №2 Створення мотивації в тренінгу	6	2	-	-	-	2	
Тема №3 Технологічність в тренінгу	6	4	-	-	-	2	
Тема №4. Групова динаміка в тренінгу	6	2				2	
Тема №5. Психологічна взаємодія тренера з групою	6	2	-	-	-	2	
Відпрацювання практичних навичок проведення тренінгу під наглядом супервізора	68	-	-	36		32	
Всього за семестр:	90	12		36		42	залік

1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	

Семестр № 2							
Тема №1. Цілі та задачі бізнес-тренінгу.	4	2	-	-	-	2	
Тема №2 Створення мотивації в тренінгу	2	-	-	-	-	2	
Тема №3 Технологічність в тренінгу	4	2	-	-	-	2	
Тема №4. Групова динаміка в тренінгу	4	2				2	
Тема №5. Психологічна взаємодія тренера з групою	2	-	-	-	-	2	
Відпрацювання практичних навичок проведення тренінгу під наглядом супервізора	74	-	-	8		66	
Всього за семестр:	90	6		8		76	залік

3. Методичні вказівки до практичних занять

Відпрацювання навичок проведення тренінгу

Заняття № 1 – 18 Розробка та проведення студентами тренінгу з обраної тематики під супервізію викладача

Навчальна мета занять: розробляти і проводити тренінгові програми; працювати з групою динамікою; мотивувати учасників групи; подолати опір групи і окремих учасників; оцінювати ефективність проведеного тренінгу.

Час проведення: денна форма навчання - 36 год., заочна форма навчання - 8 год. (по 6 годин на підгрупу студентів-тренерів).

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

1. Проведення студентом тренінгу з обраної тематики у групі студентів у якості психолога—тренера. Надання супервізії викладачем.

Література: 1-13

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Один зі студентів проводить самостійно розроблений тренінг з обраної тематики. Темами тренінгу можуть бути наступні:

Тренінг лідерства; Тренінг впевненості у собі; Тренінг продаж, Тренінг командоутворення, Тренінг самопізнання, Тренінг спілкування, Тренінг креативності та ін..

Студенти приймають участь у тренінгу в якості учасників. Викладач надає допомогу студенту-тренеру в разі необхідності. Наприкінці тренінгу викладач надає супервізію.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недолік проведеної роботи.

4. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Матійків І. М. Основи тренерської майстерності : [навч.-метод. посіб.] / І. М. Матійків, А. І. Якимів, Т. Г. Черняк / За заг. ред. А. І. Якиміва. – Львів : Компанія «Манускрипт», 2012. – 392 с
2. Мілютіна К.Л. Теорія та практика психологічного тренінгу: Навч. посіб.- К.: МАУП, 2004. – 192 с
3. Перепелюк Т.Д., Ільченко І.С. Організація і методика соціально-психологічних тренінгів: навчальний підручник / Т.Д. Перепелюк, І.С. Ільченко, – Умань: видавничополіграфічний центр «Візаві», 2014 – 255 с.
4. Технологія тренінгу / Упоряд. : О. Главник, Г. Бевз / [За заг. ред. С. Максименко]. – К. : Главник, 2005. – 112с. – (Психолог, інструментарій
5. Федорчук В.М. тренінг особистісного зростання. – навч. Посіб. / В.М.Федорчук – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 250 с. - С.28-31; С.43-45; С.110-118.
6. Шевчук О. М. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : Навчальний посібник // Уклад. : О. М. Шевчук. – Умань : ПП Жовтий, 2011. – С.83-89.

Допоміжна література:

7. Балахтар В. В. Соціально-психологічний тренінг і маніпуляція: навч.-метод. посіб. / В. В. Балахтар. – Вижниця : Видавництво «Черемош», 2015. – 432 с.
8. Лефтеров, В. О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : монографія: у 2 т. – Т. I : Методологія психотренінгу та його використання у професійно-психологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності / В. О. Лефтеров./ – Донецьк : ДЮІ, 2007. – 247
9. Овсяннікова Я. О. Соціально-психологічний тренінг як засіб відновлення психологічної стійкості рятувальників ДСНС України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : 19.00.09 «Психологія

- діяльності в особливих умовах» / Я. О. Овсяннікова. – Х., 2010. – 19 с.
10. Garavan T.N. Training, Development, Education and Learning: Different or Same? / Garavan T.N. // Journal of European Industrial Training. – 1997. – Vol 21, № 2. – P. 39-50.
 11. Campbell C.P. Training Course/Program Evaluation: Principles and Practices / Campbell C.P. // Journal of European Industrial Training. – 1998. – Vol. 22, № 8. – P. 323-344.
 12. Kirkpatrick D.L. Techniques for evaluating training programs / Kirkpatrick D.L. // Journal of the American Society of Training Directors. – 1989. – P. 13, 21-26.
 13. Kolb D.F. Experiential Learning. Experience as a Source of Learning and Development / Kolb D.F. – Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1984. – 212 p

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Пошукова система Google Scholar <http://scholar.google.com/>
2. Пошукова система Springer <https://link.springer.com/>
3. Пошукова система Scirus <https://www.elsevier.com/>
4. Пошукова система Google books <https://books.google.com/>
5. Пошукова система WorldWideScience.org <https://worldwidescience.org/>
6. Пошукова система DOAJ <https://www.doaj.org/>
7. Пошукова система DOAB <https://www.doabooks.org/>
8. Пошукова система SpringerOpen <https://www.springeropen.com/>
9. Система пошуку наукової інформації у відкритих архівах України (SSM) <https://oai.org.ua/>
10. Електронна бібліотека Наукова періодика України <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>